

Zileli Nazmi

– AliKemal · 30 Ekim 2015

SAFİNAZ ABLA-ROMAN...

Benim dolabımdan birkaç dolap ötede, kendisine verilenleri yerleştirmekle meşgul olan kasıntı oğlanın bu defa suratı gülüyordu. Arada bir çığlık atıyordu. “Üf! Şunlara bak, gıcır gıcır!”

Ben de kolilerimi açarak içlerini boşaltmaya başladım. Kolilerin biri giysilerle, diğeri kırtasiyelerle doluydu. Ağzı kulaklarında sevinç çığlıkları atan kasıntı çocuğa, “bunları bize niye verdiler ki?” diye sordum.

“Fakir olduğumuz için,” dedi.

Gereğeden incindim bir an; kendi kendime, “ben fakir miyim?” diye sordum. Sonra, “bunları verdiklerine göre fakirmişim demek ki,” diye karar verdim. Bunun gerçek olma ihtimalinden dolayı onurum kırıldı.

Fakir, Muhittin Amca gibiysen olunur, adamcağız fakirliği yüzünden dilencilik yapmak zorunda kalmıştı; oysa benim babam bir öğretmendi, devlet babadan bir sürü maaş alıyordu. Hem Nail amcam vardı benim. Eskişehir’in en zengin adamlarından biriydi o; fabrikası, evleri, dükkânları vardı. Oğlanı azarlar gibi, “ben fakir değilim!” diye çıktım. Babam belki fakir sınıfına giriyordur diye düşünerek ona amcamla övünmeye başladım. “Benim fabrikatör amcam var, üç yüz tane işçi çalıştırıyor.”

Öğrenci güldü. “Benim de üç yüz dönüm sulak tarlası, besihanesinde altı yüz tane danası, davarı olan amcam var. Ne olmuş?” Eşyalarını yerleştirmeyi bitirmişti. Dolabının asma kilidini kapatıp yanıma geldi.

“Buraya gelirken, annem yol paramı ondan alamadı da, muhtar amca, bakkal İsmail amca ve kahveci Recep, yol paramı aralarında denkleyp verdiler,” dedi. Dolabama yerleştirmeye başladığım kılıkları göstererek, “Allah, devletimize zeval vermesin! İnsanın amcası bu kadar yardım etmez, acıyıp da!” dedi. Bir an sustuktan sonra, “senin amcan ediyor mu?” diye sordu.

“Çı-ıh!” dedim.

Amcalarımızın harisliğine ikimiz de güldük.

Verilen kılıkları giyinip de dersliğimize doğru giderken, koridorlarda yanlarından geçtiğim öğrencilerin pek çoğu kafalarını çevirip çevirip üstüme başıma bakıyorlardı. Eminim ki, onların arasında nice babasız kalmış, fakir çocukları vardı. Üstümdekileri, onların sırtından sıyrıp almışım da öyle giyinmişim gibi bir duyguya kapıldım.

Nazmi ile asık suratlı başlayan ilişkimiz, sonradan çok samimi bir dostluğa dönüşecekti.

...

Nazmi, Tokat Zileliydi. Babası uzun yol şoförlüğü yaparken, kaza yapıp ölmüş, Nazmi ile annesi de Zile’de anneannesinin yanına yerleşmişlerdi. Zile’deki öğretmenlerinin teşvikiyle girdiği Ankara Erkek Öğretmen Okulu sınavını birincilikle kazanmıştı.

“Ben de üçüncülükle kazandım,” dedim ona.

O ise, “ha birincilikle, ha üçüncülükle, kazandık ya, ona bak sen,” diyerek mütevazı bir tavır sergilemişti.

*

Kendim öğretmen olamamıştım, ama Ankara Erkek Öğretmen okulunda, Nazmi ile üst düzeyde seyreden

arkadaşlığımızı yaşadığımız yıldan yıllar sonra Balıkesir’de öğretmenlik yapan bir hanımefendiyle evlenmiştim.

Kendim Eskişehir’deki Şeker Fabrikasında memur olarak çalışmaktaydım. Eşimin, eş durumundan tayinini Eskişehir’e yaptırabilmek için Ankara’da Milli Eğitim Bakanlığında İlköğretim Özlük İşlerine gelmiştik. Tam da Milliyetçi Cephe koalisyon hükümetlerinin dönemi, yani bir torpiliniz yoksa hiçbir işinizi hallettiremediğiniz bir dönem. “Olanak, olasılık” gibi kelimelerle konuştuğunuzda bile hemen solcu olduğunuza hükmedilmekteymiş, ama ben bilmiyordum bunu. Bu konuşma şeklimden dolayı, servisteki şef ve memur düzeyindeki çalışanlar habire sorun çıkartıyorlardı. İşimizi halledebilmek için sağa sola gidip gelirken, lisede Sanat Tarihi öğretmenliği yapan, o sıralarda ise Çankırı Milli Eğitim Müdürü olan Kamil Ateşoğlu (yoksa Kenan Ateşoğlu muydu? neyse...) (sonradan CHP Milletvekiliği de yaptı) ile karşılaştık. Elini öpüp sorduğu için derdimi anlattım, ama hep o yeni Türkçe kelimelere de yer vererek. Beni, “evladım, böyle solcu ağızlarıyla konuşursan işiniz olmaz; konuştuğun kelimelere dikkat et, eski kelimeleri kullan,” diye uyardığında öğrenmiş oldum kullanılan kelimelere göre solculuk teşhisi konulduğunu.

Hocam da, kendisinin CHP’li olarak tanındığı için bize bir katkısı olamayacağını söyleyince umudumu iyice yitirip, eşime, “verelim dilekçemizi evrak kayıta, gidelim. Bir torpil arayıp bulalım. Olmazsa ben tayinimi Balıkesir’e yaptırırım,” dedim.

Dilekçenin kaydı alınmadan önce İlköğretim Genel Müdürü tarafından “uygundur” diye paraf edilmesi gerekiyormuş, çıktık adamın katına, evrak imzalatmak için bekleyenlerle birlikte girdik odasına. Masasında noter katibi edasıyla habire imza atan İlköğretim Genel Müdürünü hemen tanıdım. O, Ankara Erkek Öğretmen Okulunda geçirdiğim bir yılın can ciğer dostu Nazmi idi...

İmza atarken beni tanımamıştı. Ona kendimi tanıtıp tanıtmamak arasında kararsız kalarak imzayı arttırdım. Bana, “sizin evrakınızda bir problem var. Şu arkadaşları yollayınca kadar bekleyin de, probleminizi düzeltmeniz için yardımcı olayım,” diyerek bize odasındaki iki koltuğu gösterdi. Geçip oturarak beklemeye başladık.

Nazmi, imza şöleni tamamlanıp da odası boşalınca sekreterine, “içeri kimseyi salmayın!” diye talimat vererek ayaklandı.

“Ulan Ergin! Nereden çıktın sen ulan?” diye çığlıklar atarak yanıma geldi, beni büyük bir hasretle kucaklamaya başladı.

Az önce tanımazlıktan geldikten sonra bu mesafesizliğinden dolayı geçirdiğim şaşkınlığı fark ederek, “kusura bakma, milletin ortasında mesafeli durdum,” dedi. Beni bırakıp eşime döndü. “Hoş geldiniz hoca hanım!” diyerek tokalaştı.

Eşim çekingen, “hoş bulduk, efendim!” derken, o hemen çıkıştı.

“Baş başayken makam mevki yok, tamam mı?” Eşimin tokalaştığı elini bırakmıyordu. “Ben Nazmi, aha bu adamın öğretmen okulundan sıra arkadaşısım. Hem de yatakhane ranza arkadaşı. Hala horluyor mu uykusunda bu?”

Eşim de rahatlamıştı. “hem de nasıl,” diyerek güldü.

İkisi gülümserken, ben elimdeki dilekçede ne gibi bir sorun olabileceğini düşünüyordum. “Nazmi’ciğim biz bu dilekçeyi evrak kayda verecektik ya, problem var deyince sen...”

Elimden dilekçeyi aldı, masasına geçti, dahili telefonla bir yere telefon etti. "Odama kadar geliver!" Çok geçmedi, odasına gelen yardımcısına beni tanıttı. "Ergin bey, okuldan kardeşimdi, Saitçığım. Eşinin tayinini Eskişehir'e yaptırırver hemen, emi!" dedi.

Sait, dilekçeyi aldıktan sonra çıktı gitti.

Nazmi, "Sizin işiniz tamam," dedi. "Evinizi Eskişehir'e taşıyın siz..."

"Bu kadar çabuk mu?"

"Biz hızlı servisiz," diyerek güldü. Saatine batı, "öğlen oluyor," dedi. "Çayı kahveyi yemekten sonra içeriz. Haydi, lokantaya gidelim." Ayaklandı.

İtiraz edecek oldum. "Biz izin isteyelim..."

Hemen çıkıştı. "Ne münasebet? Akşama da buradasınız daha. Hanımları tanıştırmayacak mıyız?"

*

Bir de Zile'den adam çıkmaz derler. Yılanı Zileliyle aynı çuvala koymuş, yılan, "imdat Zileli!" diye bağırır, diye fıkralar üretirler. Onlar gelsinler de adam görsünler!

İyi çocuktu Nazmi.

Adam olduktan sonra da "iyi" kalmıştı.

Helal olsun ona!

*